

7. Streszczenie

Zęby (*dentes*)– to najbardziej wytrzymałe struktury w organizmie zwierząt, zróżnicowane pod względem struktury, kształtu, liczby oraz charakteru czynnościowego. Ich rola polega przede wszystkim na rozdrabnianiu pokarmu. Pełnią także funkcję obronną i higieniczną.

U psów wyróżniamy dwa pokolenia zębów: mleczone (*dentitio decidui s.lactei*) i stałe (*dentitio permanenta*). U szczeniąt jest 28 zębów mlecznych. Wyrzynanie zębów mlecznych trwa do 4 miesiąca życia. Następnie rozpoczyna się proces wymiany uzębienia z mlecznego na zęby stałe. Fizjologicznie proces ten powinien zakończyć się w 7 miesiącu życia u ras miniaturowych, a w 5 miesiącu życia u ras dużych i średnich.

Powodem konieczności przeprowadzenia ekstrakcji są choroby przyzębia, ropnie okołowierzchołkowe oraz przetrwałe zęby mleczne.

Materiał do badań stanowiły próby pobrane od psów pacjentów Katedry i Kliniki Chirurgii Zwierząt Wydziału Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Wszystkie procedury wykonywane u zwierząt zostały zaakceptowane przez **II Lokalną Komisję Etyczną do spraw Doświadczeń na Zwierzętach w Lublinie z dnia 26 maja 2015 roku (uchwała nr 29/2015)**. Do badań zakwalifikowało się 140 psów różnej płci i ras, w wieku od 5 miesięcy do 13 lat. Grupy badawcze podzielono ze względu na wagę: grupa I do 5 kg masy ciała, grupa II 5-10 kg, grupa III 10-20 kg oraz grupa IV powyżej 20 kg. Do każdej grupy badawczej dobrana była grupa kontrolna. Przeprowadzono badanie stomatologiczne, w surowicy krwi badano stężenie fosforu, magnezu, potasu oraz poziom witaminy D₃. W badaniach własnych szukano związku pomiędzy stanem klinicznym przyzębia u psów wymagających ekstrakcji, a płcią, rasą i wiekiem. Wykazano główną przyczynę ekstrakcji

zębów, których były choroby przyzębia. Rasą psów, u której najczęściej wykonywano zabiegi ekstrakcji to yorkshire terier oraz mieszaniec. Samce były bardziej narażone na zabiegi ekstrakcji. Ekstrakcje najczęściej były wykonywane u psów w wieku około 9 lat. Największe różnice statystyczne w badaniach poziomu wapnia, fosforu magnezu oraz witaminy D³ przedstawiała grupa I ras miniaturowych, której przedstawiciele byli najczęściej narażeni na zabiegi ekstrakcji.